

***Щодо зустрічей з метою донесення сигналів, викладених у позиційному документі  
«Важливість торговельних домовленостей Україна – ЄС в рамках статті 29 угоди про  
асоціацію: цифри і факти»***

**Республіка Австрія**

Питання порушувалося в ході низки зустрічей з керівником профільного підрозділу зовнішньополітичного відомства та членом кабінету Федеральної міністерки з питань Європи.

Було наголошено на важливості якнайшвидшого досягнення торговельних домовленостей у рамках статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що сприятиме забезпеченню стабільного доступу українських агровиробників до ринку ЄС. Австрійська сторона висловлює розуміння важливості збереження сталих і прогнозованих умов торгівлі для українського та європейського бізнесу.

Водночас, за словами співрозмовників, провідну роль у формуванні торговельної політики, у т.ч. що стосується започаткування переговорів про лібералізацію торгівлі в рамках статті 29 Угоди про асоціацію, відіграє Єврокомісія. Відповідно свою позицію Австрія формуватиме з урахуванням пропозицій ЄК. Австрійська сторона також відзначає, що затримка з визначенням подальших кроків щодо врегулювання цього питання наразі обумовлена виборчим процесом в Польщі.

**Республіка Болгарія**

Урядові чинники Болгарії утримуються від коментарів та уникають офіційних контактів для обговорення цього питання.

Після призначення нового коаліційного уряду Болгарії 16.01.2025, до складу якого увійшли політичні сили з певними проросійськими симпатіями, зокрема, представники коаліції Болгарської соціалістичної партії, усі питання, пов'язані із співпрацею з Україною викликають гострі політичні дискусії в парламенті та між членами коаліційного уряду. Керівництво провідної політичної партії ГЕРБ-СДС намагається балансувати між утриманням крихкої стабільності, підтримкою дій уряду, дотриманням політики ЄС і НАТО та інтересами коаліційних ситуативних партнерів.

Додатково ускладнюють ситуацію традиційно радикальні настрої місцевих аграріїв, які вбачають в українському імпорті загрозу їхній діяльності через вищу якість і значно нижчу собівартість української аграрної продукції. Співки аграрних виробників Болгарії через потужне місцеве лобі здійснюють постійний тиск на уряд у спробах заборонити та/або обмежити обсяги імпорту української аграрної продукції (зернові, мед, курячі яйця, цукор тощо).

Болгарські переробники (виробники соняшникової олії, виробники і споживачі кормів тощо) підтримують імпорт української аграрної продукції, проте їхній вплив на урядові чинники є значно слабшим.

Враховуючи нові обставини, за яких уряд Болгарії став значно обмеженим у маневрі щодо підтримки українського треку, Посольство проводить консультації з представниками неурядового сектору, а також дипломатичним корпусом країн ЄС, які не підтримують обмеження на імпорт української аграрної продукції.

Посольство України також працює з представниками великих агропереробних компаній Болгарії, які зацікавлені у збільшенні українського імпорту з метою унеможливлення введення та обмежень на імпорт української агропродукції.

### **Королівство Іспанія**

Питання лібералізації режиму торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та ЄС обговорювалося з представниками низки асоціацій аграрного сектору Іспанії та компаній зерно-трейдерів, а також в ході бесіди безпосередньо з Міністром сільського господарства, продовольства та рибальства Іспанії П.Пучадесом в ході церемонії відкриття українського стенду на міжнародній виставці-ярмарку Salon Gourmet 2025 (07-10.04.2025, м.Мадрид).

За словами іспанського очільника, уряд Королівства Іспанії розглядає Україну як стратегічного партнера для аграрного сектору країни і вважає важливим забезпечення довгострокової підтримки України, зокрема шляхом продовження дії чинних автономних торговельних заходів, термін дії яких завершується 5 червня 2025 року. Як було зазначено, це питання наразі обговорюється з причетними структурами ЄС з метою вироблення загальноприйнятого рішення.

### **Італійська Республіка**

ПУ в Італії провело зустріч з дипломатичним радником Міністерства аграрної політики і продовольчої безпеки Італії Чезаре Морбеллі стосовно зазначеного питання.

За інформацією італійської сторони, тема продовження режиму лібералізації торгівлі між Україною та ЄС наразі опрацьовується італійськими дотичними міністерствами і відомствами, у зв'язку з чим, позицію стосовно зазначеного питання буде сформовано у ближчий час.

При цьому, італійська сторона у 2022-2024 рр. незміно підтримувала запровадження і продовження режиму лібералізованої торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та ЄС, в тому числі, під час виникнення заперечень з боку інших окремих членів ЄС.

### **Королівство Нідерланди**

Посольство передало нідерландській стороні основні положення позиційного документа щодо необхідності лібералізації режиму торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та Європейським Союзом. Зокрема, було наголошено на важливості торговельних домовленостей у рамках статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що сприятиме подальшому розвитку двосторонньої співпраці та забезпеченню стабільного доступу українських агровиробників до ринку ЄС.

Уряд Королівства Нідерланди вважає важливим забезпечення довгострокової підтримки України, зокрема шляхом продовження дії чинних автономних торговельних заходів, термін дії яких завершується 5 червня 2025 року. У цьому контексті Нідерланди послідовно наголошують у рамках взаємодії з Європейською Комісією на необхідності розгляду додаткових пропозицій щодо зміцнення цих заходів, включаючи покращення доступу української сільськогосподарської продукції на внутрішній ринок Європейського Союзу. Наразі

Уряд Нідерландів очікує на відповідну пропозицію від Європейської Комісії щодо взаємної тарифної лібералізації з Україною відповідно до статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Водночас, Королівство Нідерланди продовжує наголошувати на важливості якнайшвидшого просування цього процесу. До отримання офіційної ініціативи з боку Єврокомісії уряд зосереджується на активній роботі в Брюсселі для консолідації чинних торговельних механізмів та, за можливості, подальшого розширення доступу українських товарів, зокрема сільськогосподарської продукції, на ринок Європейського Союзу.

### **Федеративна Республіка Німеччина**

Були проведені зустрічі в Федеральному міністерстві продовольства та сільського господарства Німеччини з керівницею відділу 625 (Східна Європа, Центральна та Східна Азія) В.Гедтке та керівником відділу 621 (Міжнародні торговельні відносини) О.Меллентіном.

Під час розмови були озвучені ключові сигнали щодо необхідності лібералізації режиму торгівлі аграрною продукцією між Україною й ЄС.

У відповідь співрозмовники зазначили, що Німеччина повністю підтримує українську позицію щодо необхідності якнайшвидшого ухвалення рішення про врегулювання питання про експорт української сільсько-господарської продукції до ЄС. Німецька сторона на постійній основі піднімає це питання під час засідань у різних форматах в Брюсселі та зосередить ближчим часом роботу з Єврокомісією та іншими державами-членами ЄС на тому, щоб уникнути найгіршого, на думку ФРН, сценарію – ситуації, коли після 5 червня 2025 року дія автономних торговельних заходів вже закінчиться, а переговори по статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС ще не буде проведено.

Для підтримки цих зусиль важливим, на думку Берліна, було б надання українським урядом європейським партнерам оновленої інформації щодо обсягів українського аграрного експорту до ЄС (особливо цікавлять об'єми експорту: яєць, меду, кукурудзи, цукру, м'яса птиці, вівса та круп з твердих сортів пшениці). Експорт саме цих семи продуктів вважається найбільш чутливим для ринку ЄС. Зазначено, що надання такої інформації дало б можливість з одного боку довести відсутність загрози для ЄС з боку української аграрної продукції, а з іншого – обґрунтувати розширення обсягів квот на ввезення українського аграрного експорту до ЄС з огляду на відчутні зміни економічного характеру, що відбулися з часу укладення Угоди про асоціацію.

Окремо порушено питання надання нашій державі підтримки у створенні лабораторії для аналізу геному тварин (ініціатива Мінагрополітики України), яка має ключове значення для селекції худоби. У відповідь німецька сторона зазначила, що готова розглянути можливості для співфінансування ініціативи в рамках Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO). Повідомлено, що FAO має найбільш оптимальні інструменти фінансування подібних проектів через програму «Rapid Response Plan» (донором якої є й ФРН), а також що цей же механізм було успішно задіяно для мобілізації німецької допомоги, завдяки якій Україна отримала у 2023 р. дві інших лабораторії (фітосанітарну та з безпечності харчових продуктів і ветеринарії).

### **Представництво України при ЄС**

У процесі опрацювання подальшої лібералізації режиму торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та ЄС, Представництво України при ЄС підтримує постійну і

систематичну комунікацію з відповідними структурами ЄС, у компетенції яких перебувають ці питання, зокрема:

- відповідальними генеральними директоратами Європейської Комісії (ГД ЄК «Торгівля», ГД ЄК «Агрі» та ГД ЄК «Енест»);
- кабінетами Комісарів ЄС – зокрема, Комісара ЄС з питань торгівлі та економічної безпеки; міжінституційних відносин та прозорості М.Шефчовича та Комісара ЄС з питань сільського господарства й продовольства К.Гансена;
- представниками відповідних комітетів Європейського Парламенту («Інта» та «Агрі»).

У рамках такої комунікації Представництво України при ЄС довело до сторони ЄС статистичні та фактологічні матеріали, викладені в позиційному документі ГС «Всеукраїнський аграрний форум» «Важливість торговельних домовленостей Україна – ЄС в рамках статті 29 угоди про асоціацію: цифри і факти».

## **Республіка Польща**

Питання українсько-польської співпраці в аграрному секторі, у т.ч. у контексті вступу України до ЄС були обговорені сторонами під час 10-го засідання Українсько-Польської міжурядової комісії з питань економічного співробітництва, яке відбулося 13 березня 2025 р. у м.Варшава під головуванням Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України О.Чернишова та Міністра економічного розвитку і технологій Республіки Польща К.Пашика.

Польська сторона підтвердила свою готовність продовжувати підтримку України в її підготовці до вступу до ЄС, водночас висловила зацікавленість у врівноваженні балансу в взаємній торгівлі агропродовольчою продукцією.

З метою продовження двостороннього діалогу про співпрацю в аграрному секторі 20 березня 2025 р. відбулася зустріч делегації Міністерства аграрної політики та продовольства України на чолі з Міністром В.Ковалем з Міністром сільського господарства і розвитку села РП Ч.Секерським за участі представників сільськогосподарських асоціацій України та Польщі.

Сторони обговорили питання торгівлі агропродовольчою продукцією та українсько-польської співпраці в агросекторі, а також заслухали представників профільних асоціацій щодо стану торгівлі між Україною та Польщею.

21 березня 2025 р. в рамках візиту до РП (м.Варшава) Голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики О.Гайду відбулася його зустріч із заступником Голови Комітету з питань сільського господарства та розвитку села Сенату РП Р.Бобером та Головою Комітету з питань сільського господарства та розвитку села Сейму РП М.Малішевським.

Під час зустрічі українська сторона поінформувала про надскладні умови, в яких працюють українські фермери через повномасштабну військову агресію РФ проти України, заходи, які ними вживаються для сертифікації та акредитації виробничих потужностей відповідно до вимог ЄС, спростувала неправдивість чуток про неякісну аграрну продукцію з України, наголосила на важливості для українських фермерів розуміння подальшої ситуації навколо умов експорту української сільськогосподарської продукції до ЄС після завершення терміну дії Автономних торговельних заходів (АТМ) 05.06.2025.

21 березня 2025 р. також відбулася зустріч О.Гайду та заступника Міністра економіки України – Торгового представника України Т.Качки із заступником Міністра розвитку і технологій РП М.Барановським, під час якої були обговорені можливі умови експорту української сільськогосподарської продукції до ЄС після завершення терміну дії АТМ 05.06.2025.

Українська сторона наголосила на важливості аграрного сектора для економіки України, зокрема з огляду на частку у національному ВВП, надходження іноземної валюти та сплату податків, які спрямовуються на фінансування ЗС України.

М.Барановський підкреслив, що вступ України до ЄС є пріоритетом для Польщі, тому польський уряд висловлює готовність до всебічної підтримки нашої держави на цьому шляху.

Питання (не)продовження дії АТМ перебуває в компетенції ЄК та залежить від позиції усіх держав-членів ЄС.

## **Румунія**

Урядові чинники Румунії утримуються від офіційних коментарів та робочих контактів для обговорення цього питання.

В неофіційному плані такий підхід пояснюється триваючим передвиборчим періодом в країні акредитації (*перший тур – 04.05.2025*). Враховуючи, що 30% нинішнього складу Парламенту Румунії становлять представники ультраправих, націоналістичних партій, а одним з основних кандидатів на посаду президента за даними соціопитувань є лідер ультраправої партії «Альянс за об'єднання румунів», питання, пов'язані із співпрацею з Україною, зокрема в аграрному секторі, викликають гострі політичні дискусії та стають інструментами політичних маніпуляцій.

Ускладнюють ситуацію настрої місцевих аграріїв, які вбачають в українському імпорті загрозу їхній діяльності через вищу якість і значно нижчу собівартість аграрної продукції походженням з України. Спілки аграрних виробників Румунії систематично здійснюють тиск на уряд у спробах заборонити та/або обмежити обсяги імпорту української аграрної продукції (*09.10.2024 Уряд Румунії ухвалив постанову стосовно розширення в односторонньому порядку переліку товарів, що підлягають ліцензуванню, додавши яйця та куряче м'ясо. При цьому румунська сторона обумовила такі кроки «необхідністю підтримки балансу с/г продукції в Румунії та життєздатності фермерських господарств»*).

Враховуючи викладене, проводяться консультації з представниками неурядового сектору, а також дипкорпусом країн ЄС, які не підтримують обмеження на імпорт української аграрної продукції.

## **Французька Республіка**

Посольство провело перемовини з керівником відділу експорту та міжнародного партнерства Департаменту Європи та міжнародних відносин Міністерства сільськогосподарства Франції, відповідального за відносини з Україною з метою донесення позиції в контексті необхідності продовження лібералізації режиму торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та ЄС, а також обговорення позиції Франції стосовно зазначеного

питання. Ключові сигнали підготовленого ГС «Всеукраїнський аграрний форум» дослідження було перекладено французькою мовою та передано в робочому порядку.

За інформацією французької сторони, тема лібералізації торгівлі між Україною та ЄС досі опрацьовується на міжміністерському рівні у Франції. Остаточна позиція стосовно зазначеного питання станом на сьогодні ще не сформована.